

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ท้องถิ่น รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
Development Books Supplementary Encouraging Reading in the Social Studies,
Religion and Learning Cluster on Buddhism Subject “Twelve Traditions”
of the Lower Secondary School

พระมหานิพิฐพนธ์ จีรวฑฒโน

Phramahanipitpon Ciravaddhano

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Social Studies, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: nipitpon.von@mcu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 6 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 29 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 29 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 (2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลการเรียนจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน และ (5) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อฮีตสิบสอง กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียน 20 คน โรงเรียนเทศบาล 1 สว่างวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง สังกัดเทศบาลเมืองหนองคาย เป็นการวิจัยแบบพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ และแบบวัดเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยการหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ / ตามเกณฑ์ 80/80 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I) ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ใช้วิธีของคูตแมนและชไนเดอร์ และ Dependent Sample t-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการประเมินระหว่างเรียนของนักเรียน ทั้ง 12 แผน มีค่าเท่ากับ 98.20 จากคะแนนเต็ม 120 คิดเป็นร้อยละ 81.83 และคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 32.05 จากคะแนนเต็ม 40 คิดเป็นร้อยละ 80.13 ดังนั้นการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการ

เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/80.13 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของการเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่า เท่ากับ 0.533724 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.37

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่องฮีตสิบสอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เท่ากับ 4.44 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ ในระดับมาก

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเจตคติ เท่ากับ 4.43 หมายความว่า มีความชื่นชอบ ในระดับมาก

คำสำคัญ: ส่งเสริมการอ่าน, พระพุทธศาสนา, ฮีตสิบสอง

ABSTRACT

Objectives of this Dissertation were four folds as follow, (1) to develop supplementary books encourages reading in the social studies, religion and culture learning cluster on Buddhism subject “twelve Traditions” of the Lower 1 secondary school an efficiency at 80/80. (2) To find out the effectiveness of learning from the book. (3) To compare the achievement of students. (4) To study the satisfaction of students to the book encourages reading. (5) To study the attitude of the first secondary students to the book encourages reading in the social study, religion and culture learning groups on Buddhism subject “twelve Heet”. The samples of this research were 20 students in first class at district school 1 Sawangwittaya, Muang district, Nongkhai Province. It was research and development. The research instrument collecting data are the book encourages reading, learning plan, achievement test, satisfaction questionnaire, and attitude questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. Statistical hypothesis testing is to determine the efficiency of the book encourages reading by the efficiency of results E_1/ E_2 criteria of 80/80, to analyze the effectiveness index of the books encourages reading by mean of Goodman and Schneider and Dependent Sample t-test.

May founding;

1. The scores of students from assessments during the course of all 12 Plans are equal to 98.20 of the full score of 120 (81.83 percent) and the average of the test after learning the value of 32.05 out of full 40, (80.13 percent). So, book encourages reading in the social study,

religion and culture learning groups on Buddhism subject “twelve Heet” of the first secondary level has the efficiency equal 81.83/80.13, which meets the criteria of 80/80.

2. The Effectiveness index (E.I) of learning with a book encourages reading in the social study, religion and culture learning groups on Buddhism subject “twelve Heet” of the first secondary level an efficiency at value to 0.533724, indicated that students have more knowledge before learning (53.37 percent).

3. The first secondary students who learnt with books encourages reading in the social study, religion and culture learning groups on Buddhism subject “twelve - Heet” have the more achievement posttest than pretest statistically significant at the .05 level.

4. The first secondary students who learnt with books encourages reading have the satisfaction at high level (Mean = 4.44).

5. The first secondary students who learnt with books encourages reading have the attitude at high level (Mean = 4.43).

Keywords: encourage reading, Buddhism, twelve Traditions

1. บทนำ

การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาสิ่งหนึ่งที่สำคัญมากนั้นคือการพัฒนาความรู้ เจตคติ จิตสำนึก รักและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมของตนเอง เพื่อเสริมสร้างสืบสาน อนุรักษ์ให้คงอยู่คู่ ชุมชนท้องถิ่นตลอดไป ในภูมิภาคอีสาน มีขนบธรรมเนียมประเพณีหนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป นั่น คือ ฮีตสิบสอง เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวอีสานที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็น วัฒนธรรมแสดงถึงความเป็นชาติเก่าแก่และเจริญรุ่งเรืองมานาน 3 เป็นเอกลักษณ์ของชาติและท้องถิ่น และมีส่วนช่วยให้ชาติดำรงความเป็นชาติของตนอยู่ตลอดไป ฮีตสิบสอง มาจากคำสองคำ 4 คือ ฮีต และ สิบสอง ฮีต มาจากคำว่า จาริต ซึ่งหมายถึง ความประพฤติธรรมนิยม ประเพณีความประพฤติ ที่ดี และ สิบสอง มาจากคำว่า สิบสองเดือน ดังนั้นคำว่า ฮีตสิบสอง หมายถึงประเพณีที่ประชาชนใน ภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี

ดังนั้นแล้วสถานศึกษาทุก ๆ แห่งควรจะดำเนินการอนุรักษ์สืบสานกิจกรรมทาง ขนบธรรมเนียมประเพณีนี้สืบไป อย่างไรก็ตามปัจจุบันการศึกษาเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง โดยค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่อวัสดุการเรียนต่างๆ โดยเฉพาะหนังสือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ยังคงมีความสำคัญ จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองคายวิทยาคารได้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น จัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการประเพณี ท้องถิ่นอีสาน เรื่อง ฮีตสิบสอง เพื่อสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน และเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมอันจะมีผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง คือให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจถึงมูลเหตุ ประเพณีของท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองแต่เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนจากปัญหาที่พบผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าหาแนวทาง รูปแบบแนวคิดและหลักการทดลอง ศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอเกี่ยวกับการออกแบบการจัดจัดเรียนรู้ การผลิตสื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮีตสิบสอง จำนวน 12 เล่ม เพื่อแก้ปัญหา ดังกล่าว และคาดว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮีตสิบสอง สามารถทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองคายวิทยาคารมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และเป็นแนวทางใน การพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮีตสิบสอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง ฮีตสิบสอง ที่เรียนรู้โดย ใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ก่อนเรียนกับหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการ เรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อ ฮีตสิบสอง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดย มีขอบเขต ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียน 20 คน 1 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง สังกัดเทศบาลเมืองหนองคาย 2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยมีเวลาทดลอง ทำการสอน 6 สัปดาห์สัปดาห์ละ 4 วัน จำนวน 24 ชั่วโมง สอนนอกเวลาเรียนในชั่วโมงสอนซ่อมเสริม ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อน เรียนกับหลังเรียน 3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการสนทนากลุ่ม 1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัด หนองคาย สังกัด สพม.เขต 21 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน 2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้สอนในชั่วโมง ซ่อมเสริม วันจันทร์- พฤหัสบดี จำนวน 6 สัปดาห์ ะละ 4 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ไม่รวมกับการ ทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน 3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือ ส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสองชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ในการสัมภาษณ์ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คน ได้แก่ 1. ผู้บริหาร 2 คน 2. ครู จำนวน 3 คน 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน 4. การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) การสนทนาพูดคุยกันประมาณ 9 รูป/คน ของกลุ่มปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตยุคศตวรรษที่ 21 ตามหลักพุทธธรรมสำหรับพระสงฆ์ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 12 ได้แก่ กลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนรู้/กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านพระพุทธศาสนาและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการ บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ชนิด ประกอบด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการจัดการ เรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ และ แบบสอบถามเจตคติ รายละเอียด ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและ วัฒนธรรม ของชาวอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 12 เล่ม

2. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ฮิตสิบสอง โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 12 แผน 24 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน มี ลักษณะเป็นข้อสอบแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนว การสร้างและหาคุณภาพแบบอิงเกณฑ์ใช้เวลาในการทดสอบ 40 นาที

4. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮิตสิบสอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

5. แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องฮิตสิบสอง

6. แบบสัมภาษณ์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮิตสิบสอง

7. คู่มือสนทนากลุ่มการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสองชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกเป็น 1. การเก็บข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การบันทึกในตารางสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ 2. การเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการบันทึกสาระสำคัญที่ผู้ให้ข้อมูล (Key informants) ได้แสดงทัศนะในแต่ละด้าน 3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้วิธีส่งแบบสอบถามโดยตรงต่อผู้ให้ข้อมูล และ 4. การเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเป็นการสังเคราะห์เนื้อหาตามงานบุญประเพณี 12 เดือน โดยใช้ตุลย์พินิจของผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสองชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นการ วิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มุ่งศึกษาการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการ อ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสองชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนแบ่งเป็น 5 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ระยะที่ 2 เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮิตสิบสอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระยะที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน เรื่อง ฮิตสิบสอง ที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ก่อนเรียนกับหลังเรียน ระยะ ที่ 4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ พัฒนาขึ้น ระยะที่ 5 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อฮิตสิบสอง การ นำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ตามลำดับดังนี้

1. การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการประเมินระหว่างเรียนของนักเรียน ทั้ง 12 แผน มีค่าเท่ากับ 98.20 จากคะแนนเต็ม 120 คิดเป็นร้อยละ 81.83 และคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 32.05 จากคะแนนเต็ม 40 คิดเป็นร้อยละ 80.13 ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ ด้วยใช้ หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/80.13 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้คือ (E1/ E2) 80/80

2. ผลการหาดัชนีประสิทธิผลการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮิตสิบสอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเท่ากับ 0.533724 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.37

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง ฮิตสิบสอง ที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้นพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.09) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ สื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.46) ทุกคนได้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเท่าเทียม ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46) และแบบทดสอบแต่ละชุดสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ การทำแบบทดสอบในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.69)

5. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อ ฮิตสิบสอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสองมีค่าเฉลี่ยเจตคติ เท่ากับ 4.43 หมายความว่า มีเจตคติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.28) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ ถ้าเลือกเรียนได้จะไม่เรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาผล ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.31) รู้สึกสนุกทุกครั้งที่ได้มาเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.39) และเวลาเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาผลรู้สึกใช้เวลาผ่านไปเร็ว ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.39) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ อยากให้มีเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาทุก ๆ วัน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.48)

กระบวนการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ครอบคลุมในส่วนของ 1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล 2. กระบวนการ (Process) ได้แก่ กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ADDIE model 5 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) 3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) 4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) 5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) 3. ผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ 1) นักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนการจัดการเรียนรู้ ด้วยใช้ หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง มากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้ 2) ได้เนื้อหา มีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย 3) เนื้อหา มีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ 4) เนื้อหาที่นำมาใช้เหมาะสม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง 5) ภาพประกอบ สี สวยงาม น่าสนใจ 6) ทุกคนได้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเท่าเทียม 7) เนื้อหา มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 8) ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำกิจกรรมสำเร็จด้วยตนเองหรือกลุ่ม 9) ใบความรู้และคำสั่งใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายต่อการนำไปปฏิบัติกิจกรรม 10) สื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน 11) สื่อช่วยให้การเรียนเข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็ว 12) ภาพประกอบในเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน 13) เนื้อหาตรงกับความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน 14)

แบบทดสอบแต่ละชุดสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา 15) แบบทดสอบในแต่ละชุดมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 16) การทำแบบทดสอบในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง 4. ผลกระทบ (Outcome) ได้แก่ 1) โรงเรียนได้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง ฮิตสิบสอง ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ครูได้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง ฮิตสิบสอง ที่มีประสิทธิภาพ 3) ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีซึ่งจะเป็นผลให้นักเรียนมีความรัก และห่วงหาขวัญบนธรรมนิยมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น 4) วัฒนธรรมของท้องถิ่นไม่สูญหาย มีการรักษาต่อยอดให้มั่นคงสืบต่อไป

5 การอภิปรายผล

ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการประเมินระหว่างเรียนของนักเรียน ทั้ง 12 แผน มีค่าเท่ากับ 98.20 จากคะแนนเต็ม 120 คิดเป็นร้อยละ 81.83 และคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 32.05 จากคะแนนเต็ม 40 คิดเป็นร้อยละ 80.13 ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ โดยใช้ หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/80.13 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้คือ (E1/ E2) 80/80 จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ **สมสนิท ไพศาล** ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหล่าไฉ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ 90.12/82.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นไปในทางบวกระดับมาก คือ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (สมสนิท ไพศาล, 2548) และ **สุรวาท ทองบุ** ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้โดยใช้แบบ

ฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.33/86.43 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง มาตราตัวสะกด เท่ากับ 0.7294 นั่นคือ นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 72.94 (สุรวาท ทองบุ, 2550)

2. ผลการหาดัชนีประสิทธิผลการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮีตสิบสอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเท่ากับ 0.533724 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.37 จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ **สุภาพรณม์ ดวงคำน้อย** ได้ศึกษาการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหินแท่นเสริมศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 94.37/91.61 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.59 แสดงว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 59 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่ามีคะแนนระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 2.81 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง (สุภาพรณม์ ดวงคำน้อย, 2537) และ **หทัย ต้นหยง** การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียน วิชาศิลปะกับชีวิต เรื่องการผลิตเครื่องปั้นดินเผา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียน วิชาศิลปะกับชีวิต เรื่อง การผลิตเครื่องปั้นดินเผา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สร้างขึ้น เมื่อทดลองแบบภาคสนาม ได้ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียน ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (หทัย ต้นหยง, 2529)

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง ฮีตสิบสอง ที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ Doyle, Patricia Ruth ได้ศึกษา คุณลักษณะของการ์ตูนที่มีอิทธิพลนักเรียนหญิงนักเรียนชายซึ่งทดสอบด้วยการ์ตูนแนวใหม่ที่มีรูปแบบสำหรับชาย 5 แบบ สำหรับหญิง 5 แบบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนมากชอบการ์ตูนสำหรับเพศหญิงที่มีพฤติกรรมรุนแรงและปานกลาง ซึ่งให้ความสนุกสนานมากกว่าการ์ตูนสำหรับเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ความชอบพฤติกรรมที่รุนแรงตรงกันข้ามกับนิสัยจริงของนักเรียนและทฤษฎีอ้างอิงจากการวิเคราะห์ 3 ทาง ไม่พบความรุนแรงของพฤติกรรมการ์ตูน ไม่มีอิทธิพลเหนือความชอบของ นักเรียน จึงเป็นที่สรุปได้ว่า ความแปรปรวนดังกล่าวเป็นเพียงภาวะของอารมณ์ที่เด่นชัดของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในวัยนี้ ที่ยากต่อการวัดความเปลี่ยนแปลงได้ (Doyle, 1987)

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.09) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ สื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.46) ทุกคนได้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเท่าเทียม ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46) และแบบทดสอบแต่ละชุดสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ การทำแบบทดสอบในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.69) สอดคล้องกับ เอนก ศิลปะนิลมาลย์ ได้ศึกษา การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง เทียวเมืองสงขลา ปรากฏว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.27/80.53 ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจและห่วงใยในท้องถิ่นของตน เป็นการปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่จะช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนให้คงอยู่ตลอดไปสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “เทียวเมืองนคร” โดยนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาสร้างเป็นหนังสือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.67/80.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 (เอนก ศิลปะนิลมาลย์, 2542)

5. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อ ฮิตสิบสอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสองมีค่าเฉลี่ยเจตคติ เท่ากับ 4.43 หมายความว่า มีเจตคติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.28) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ ถ้าเลือกเรียนได้จะไม่เรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา ผล ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.31) รู้สึกสนุกทุกครั้งที่ได้มาเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.39) และเวลาเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาผลรู้สึกเวลาที่ผ่านไปเร็ว ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.39) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ อยากให้มีเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาทุก ๆ วัน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.48) กระบวนการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ครอบคลุมในส่วนของ

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

2. กระบวนการ (Process) ได้แก่ กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ADDIE model 5 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) 3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) 4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) 5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation)

3. ผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ 1) นักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนการจัดการเรียนรู้ด้วยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง มากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้ 2) ได้เนื้อหา มีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย 3) เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ 4) เนื้อหาที่นำมาใช้เหมาะสม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง 5) ภาพประกอบ สี สวยงามน่าสนใจ 6) ทุกคนได้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเท่าเทียม 7) เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 8) ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำกิจกรรมสำเร็จด้วยตนเองหรือกลุ่ม 9) ใ้บทความรู้และคำสั่งใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายต่อการนำไปปฏิบัติกิจกรรม 10) สื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน 11) สื่อช่วยให้การเรียนเข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็ว 12) ภาพประกอบในเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน 13) เนื้อหาตรงกับความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน 14) แบบทดสอบแต่ละชุดสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา 15) แบบทดสอบในแต่ละชุดมีความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 16) การทำแบบทดสอบในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง

4. ผลกระทบ (Outcome) ได้แก่ 1) โรงเรียนได้หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง ฮิต สิบสอง ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ครูได้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง ฮิตสิบสอง ที่มีประสิทธิภาพ 3) ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีซึ่งจะเป็นผลให้นักเรียนมีความรัก และหวงแหนขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น 4) วัฒนธรรมของท้องถิ่นไม่สูญหาย มีการรักษาต่อยอดให้มั่นคงสืบต่อไป จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ **สุภาพรณม์ ดวงคำน้อย** ได้ศึกษาการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหินแห่เสริมศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 94.37/91.61 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.59 แสดงว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 59 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่ามีคะแนนระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 2.81 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง (สุภาพรณม์ ดวงคำน้อย, 2537)

6. บทสรุป

วิถีชีวิตกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยทุกคนร่วมมือกันผลักดัน Soft Power สู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน เนื่องจากชุมชนไม่ใช่การมุ่งเน้นที่พัฒนาเพื่อจะเอาแต่ความร่ำรวยอย่างเดียว หากแต่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนนั้นกระทำไปเพราะมีเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมความ गरเป็นสังคมที่ยั่งยืน และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ผ่าน “กิจกรรมงานบุญประเพณีฮีตสิบสอง” ให้สังคมในชุมชนมีความเข้มแข็ง ตามศักยภาพของตนเอง ให้ประชาชนในชุมชนมีความอยู่ดีกินดีอย่างถาวร วมถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในสามารถดำรงสืบไปจนถึงรุ่นลูก รุ่นหลาน ซึ่งถ้าหากแต่ละชุมชนสามารถพัฒนาเศรษฐกิจของตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้แล้ว ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมก็จะหมดไป

7. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมผู้เรียนในการเรียนของตนเองด้วยการอ่าน เรื่อง ฮีตสิบสอง
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการอ่าน และการพูดหรือถ่ายทอดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการจัดทำเนื้อหาการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีหลักสูตรยืดหยุ่นเหมาะสมกับวัยและ สถานภาพแวดล้อมของท้องถิ่น
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้จัดหลักสูตรพัฒนานักเรียนให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการใช้ในการดำเนินชีวิต

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดอบรมผู้เรียนในการเรียนของตนเองด้วยการอ่าน เรื่อง ฮีตสิบสอง
2. จัดประกวดการอ่าน และการพูดหรือถ่ายทอดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำเนื้อหาวิชาที่เหมาะสม ทันสมัยตามสังคมปัจจุบัน
4. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ราษฎรชาวบ้านร่วมกันจัดทำหลักสูตรยืดหยุ่นเหมาะสมกับวัยและสถานภาพแวดล้อมของท้องถิ่น
5. ปรับเนื้อหาหลักสูตรให้นักเรียนให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริงโดยมีแบบประเมินกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการพูดหรือเล่าเรื่องราวในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสองชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1
2. ควรศึกษาการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง-คองสิบสี่ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง-คองสิบสี่ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บรรณานุกรม

- สมสนิท ไพศาล. (2548). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง **มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2548
- สุภาพรรณ ดวงคำน้อย. (2533). การสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียน **กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 3 เรื่อง สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หน่วยย่อยที่ 1 เรื่อง จังหวัดของเรา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาพรรณ ดวงคำน้อย. (2537). การสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียน **กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 3 เรื่อง สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หน่วยย่อยที่ 1 เรื่อง จังหวัดของเรา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- หทัย ต้นหยง. (2529). การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- เอนก ศิลปะนิลมาลย์. (2542). **บทเรียนสำเร็จรูปเขียนแผนการสอนให้เป็น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- Doyle. Patricia Ruth. (2548). **Effect of Center, Sex, Role, Aggression, and Socioeconomic Status on Cartoon Humen Perception Male and Female Collage Student**. Dissertation Abstracts International. 48 (110): 2548 – A; April.